

— válaszolt Rósa Izsó dr — amire a betétesek megrághatták az intézetet. Hogy ki terjeszti az ilyen híreket, azt sohasem lehet ellenőrizni. Elég az hozzá, hogy most egy millió koronával csökkent a bank betét-tőkéje. No már most képzelje el magát bankigazgatónak, aki a bankjából néhány hónap alatt egy millió koronát szedtek ki a betétesek! Ez rettenetes állapot. Nem is csoda, hogy belébetegedett Fényes Marcel.

— Most azt tervezik, — mondta a Dél-magyarország munkatársa — hogy a város megvásárolja a részvényeket és városi bankot létesít a Gazdasági Bankból.

— Ugyan! . . . — vágott rá mosolyogva Rósa Izsó dr.

Egy ismert szegedi pénzügyi kapacitás a következőket mondta a Gazdasági és Iparbank válságáról:

— A válságba jutott bank nagy összeggel, ötszáz ezer koronával van érdekelve a Szegedi Zárgyár Részvénytársaságnál. A zárgyár nem uszta meg a nehéz pénzügyi viszonyokat és elősegítette a Gazdasági és Iparbank válságát.

— Nagyon súlyos körülmény a zárgyárra vonatkozólag, hogy a *jövedelem nagyrészt Goldschmidt György dr leköötötte magának. Ugyanis minden előállított zárt négy fillért levont. Ezt kikötötte magának, amikor a százezer korona értékű részvényt jegyezte. Goldschmidt dr más cikkeiből is kivánt jutalékot, nagy küzdelembe került, amíg ezt a törekvést megakadályozták.*

— Aligha jutott volna a Gazdasági Bank válságba, ha Goldschmidt dr meg nem akadályozta volna az elsőbbségi részvények kibocsátását, amivel a bank biztosíthatta volna a zárgyárral szemben való követelését.

— Nagyon kíváncsi, hogy a bankkal együtt talpraállítsák a zárgyárát. Ne engedjék, hogy az osztrák kartellipar megsemmisítse ezt a föltétlenül fejlődésre képes gyárat.

A Szegedi Gazdasági és Iparbank igazgatósága a következő közleményre költött föl bennünket:

Reök Iván országgyűlési képviselő, a Gazdasági és Iparbank igazgatóságának az elnöke, Zsilinszky Mihály v. b. t. i. igazgatósági tag és Bartha Dezső dr, a bank ügyésze szerdán Budapesten jártak a bank ügyének laz érdekében. A kiküldöttek Berényi Pál a Magyar Pénzügyi Intézetek Országos Szövetségének az igazgatója kíséretében fölkeresték a Magyar Általános Takarékpénztárt, a bank legnagyobb visszleszámitolási hitelezőjét.

A kiküldöttek abban állapodtak meg a Magyar Általános Takarékpénztárral, hogy a Szegedi Takarékpénztár és Hitelbank Részvénytársaság, az Általános Takarékpénztár szegedi affiliált intézete vezesse a szanálási akciót.

A kiküldöttek szerdán este a hat órai gyorsvonattal érkeztek vissza Budapestről. Megérkezésük után a bank igazgatósága és felügyelő-bizottsága együttes ülést tartott, amelyen Berényi Pál, a Magyar Pénzügyi Intézetek Országos Szövetségének az igazgatója, valamint Koós Elemér a Szeged-Csongrádi Takarékpénztár és Déry Erika, a Szegedi Takarékpénztár és Hitelbank részvénytársaság vezérigazgatói is részt vettek.

Az ülésen megállapították, hogy a bank státusa a hitelezőknek aggodalomra nem ad okot. A szanálási akció folyamán a részvénytőke egyrésze esetleg megsemmisülhet — maximum ötven százalék, de a hitelezők és betétesek pénzéből egy fillér sem vész el.

A szegedi pénzpiac megrázkódtatásának elkerülése végett Mándy Lajos, a Magyar Pénzügyi Intézetek Országos Szövetségének elnöke szükségesnek tartja, hogy az összes szegedi pénzügyi intézetek tegyenek meg minden lehetőt a Gazdasági és Iparbank megmentése érdekében. Mándy Lajos egyébként kiállításba helyezte, hogy ha a státus összeál-

lítása után szükségesnek mutatkozik, a sikeres akció érdekében lejön Szegedre.

Az ülésen elhatározták, hogy a helybeli pénzügyi intézetek közül a Szeged-Csongrádi Takarékpénztár a Szegedi Kereskedelmi és Iparbank és a Szegedi Takarékpénztár és Hitelbank Részvénytársaság képviselőinek a közreműködésével megállapítják a bank vagyoni mérlegét. Ezekután az igazgatóság megszerzi a pénzforrásokat, hogy a hitelezőket akadálytalanul kielégíthessék.

A bank hivatalos órái egyideig délelőtt kilenc órától félelgyig tartanak.

Marslakók barátnője.

— Egy szegedi hölgy, aki a Mars csillagba akar költözni. — A megtévelyodott szerelmes tragédiája. Hisztérikus álmok a Marsról. —

(Saját tudósítónktól.) Szép, csendes májusi éjjelen, mikor a messze égen kigyulnak az apró világító pontocskák, a csillagok, egy szomorú nő vágyakozó szemekkel bámul egy fényes sárga csillagra, amelyet a csillagászok Mars-nak hívnak. Mindig csak ezt az egy csillagot nézi, vágyakozva, a nagy belezésbe fáradt szemekkel, megtört reménytelen tekintettel. Hogy miért nézi ez a szomorú fekete nő azt a fényes sárga csillagot, annak hosszú tragikus meséje van.

Gálos Franciskának hívják a nőt. Szerelmes volt és megtévelyodott. Rögeszméje lett, hogy meghalt szeretője a Mars-ban lakik és neki, mint hűséges szeretőnek, kötelessége követni urát és parancsolóját. A rögeszméből téboly lett. Átment a vérébe, vérének minden atomjába, agyának sejtjeibe és most már nem is földi lény, hanem a Mars-lakók barátnője.

Hisztérikus álmai vannak. A Marslakókkal társalog, csendes éjszakákon lelke a szeretőjéhez repül. Ami a hisztérikus lényeknél ritka jelenség, Gálos Franciska emlékszik kísérteties álmaira, sőt jegyzeteket is készít róla.

A Marslakók szomorú barátnője Budapestről került Szegedre és itt egy mozis kávéház kasszájában szötte álmait. Egy szép napon azután elküldték, mert a kassza-főkönyvét is teleírta titokzatos mondatokkal és tele rajzolt ezotikus ábrákkal. Ráfogták, hogy bolond és elzavarták, senki sem sejtette, hogy egy nagy tragédia lappang a hölgy könnyelműsége mögött.

Gálos Franciska szerdán éjjel utazott el Szegedről, senki sem kísérte szomorú útján a beteg idegzetű nőt, csak néhány újságíró, akiknek elmesélte történetét és akik sohasem gunyolták érte, mert minden esetben igazság és szomorúság csillogott át a hangján.

— Maguk megértene engem?

— Meg, szólunk szomorúan.

Azután jött a vonat és elvitte a fekete nőt, de itt hagyta a titkát, ami fölötté érdekes.

A Marslakók barátnőjének tragikus történetéről röviden a következőkben számolunk be:

Zivataros, szeles éjszaka ismertem meg Gálos Franciskát. Egy szegedi mozis kávéház kasszájában trónolt. Érdekes, szomorú arc, kék karikás, mélyen ülő fekete szemek, sas orr. Már az első beszélgetésem ideje alatt észrevettem, hogy különös lényvel van dolgom. Sohasem a kérdésre felelt, hanem állandóan érthetetlen misztikus ügyekről dadogott.

— Nem lehet, megyek az égbé.

— Hová?

— A Mars csillagba.

— Minek?

— Csak.

Ilyen és ehhez hasonló mondatok buggyantak ki vérpiros ajkából. Egyszer két papírszeletet találtam nála, nem akarta megmutatni, de mégis megláttam. Egyikre ez volt írva:

Várnak a földön Marson lakó testvéreid.

A másik papírszeletre ugyanazon reszketeg betűkkel a következő szavak voltak írva:

Ne félj a haláltól, szellemed a miénk.

Kérdeztük, faggattuk, hogy mit jelentenek ezek a titokzatos mondatok. Végre, a legnagyobb diszkréció megfogadása után, elmondotta:

— Ezt nekem a Mars-lakók, a barátaim írták. Várnak ők engem. Megyek is hozzájuk. Minden éjjel beszélgetek velük, ismerem őket.

Rajzokat is mutatott a szerencsétlen hisztérikus leány, melyeket a Marson való tartózkodás alkalmával rajzolt. Fura ábrák. Megkérdeztük, hogy milyen a Mars és milyenek a Mars-lakók?

— Szép. A Mars-lakók finomabbak, mint mi vagyunk. Okosabbak, ők látnak minket, de mi nem látjuk őket. Egy nyelven beszél az egész világ ott. Mindannyian testvérek.

A hisztérikus leány arca átszellemült, mikor a Marsról beszélt, teste rángatózott. Szemei mereven szegeződtek egy pontra. Üres, kifejezéstelen tekintete elárulta, hogy beteg. Sokat beszélt még az ismeretlen csillagról, mint jó ismerőséről.

— Megyek én is. Ők jönnek értem. A Mars-lakók már ugyanis keresnek összeköttetést a földdel. Tudom is a módját, mert ők elmondták nekem, de ezt nem árulhatom el senkinek.

— Miért?

— Mert a szeretőm, aki a Marson él, megtiltotta.

Nagyon sokat mesélt még Gálos Franciska a Marsról és egyetlen szerelméről, aki már a Marson él. Beszédjén meglátszott, hogy sokat olvasott, de rendszertelenül és nem értette meg a komoly gondolatokat. Kedden elbocsátották Gálos Franciskát, mert nem használhatták. El is utazott.

A szerencsétlen leány tragédiájáról a következőket tudtuk meg. Gálos Franciska budapesti jó családból való leány, aki néhány évvel ezelőtt beleszeretett egy vegyész-mérnökbe, aki meghalt. Gyárfatasztrófa alkalmával érte utól a halál. A szerelmes leány nem tudta elfeledni szerelmét, beleőrült. Rögeszméje lett, hogy szeretője a Marson van és hogy neki föltétlenül utána kell menni. Bizonyos is, hogy utána fog menni, majd a halálban fog egyesülni szerelmével.

Faluról-városba.

Irtó Rubinek Gyula, az OMGE igazgatója.

A vidék elnéptelenedése, a falusi lakosság a városok felé való özönlése két évtizeddel ezelőtt ismeretlen fogalom volt előttünk. A külföld siránkozása a vidék, a falu elnéptelenedése felett minket többé-kevésbé hidegen hagyott.

Amióta azonban a kivándorlási láz népünket megszállta s egész falvakat elnéptelentett, a mióta Budapest, de a többi vidéki városok nagyarányu fejlődése a vidékre mind erősebben érezteti felszívó hatását, amióta az olesó és gyors közlekedés megkönnyítette a munkaalaknak felkeresését és kihasználását, a vidék elnéptelenedésével — mint küszöbön álló általános veszéllyel — nekünk is számolnunk kell.

A faluból való menekülés vágya azonban nemcsak a munkás elemnél tapasztalható, de átragadt az a falusi intelligenciára is.

Rége bizony nálunk az ugynevezett város és falu között vajmi különbség volt. Sáros, piszkos, egészségtelen volt egyik is, másik is, a kényelmi, egészségügyi, rendészeti kulturális intézményeknek hiányával volt mindkettő.

Az újabb idők rohamos fejlődése azonban óriási változásokat idézett elő, amelyek a mérleget erősen a város javára billentették s amely változások felett nekünk, akik a falu, a vidék érdekeit vagyunk hivatottak gondozni és ápolni, szemet hunynunk nem szabad és nem lehet, mert nyilvánvaló, hogy a nyugati országokban tapasztalható baj, a vidék elnéptelenedése bennünket is fenyeget. Nehogy pedig egy újabb közegészségügyi